

Dubbel investeren met de Schoolleidersbeurs-VO

Sterke schoolleiders, sterk onderwijs

Met steun van de Schoolleidersbeurs-VO volgen schoolleiders van het Alkwin Kollege in Uithoorn een masteropleiding. Trainees nemen intussen een deel van hun taken over: een unieke kans om mee te maken wat schoolleiderschap inhoudt en door te groeien naar een leidinggevende rol. “Zo investeren we dubbel: in de ontwikkeling van schoolleiders én in de toekomst”, zegt rector Fieke Otto.

Personeelstekorten, hogere verwachtingen van ouders en voortdurende vernieuwingen maken werken in het onderwijs complex. Steeds meer bestuurders en schoolleiders zien professionalisering als de sleutel om deze uitdagingen aan te pakken en tegelijkertijd teams, afdelingen en leerlingen goed te ondersteunen.

“Het onderwijs is inmiddels zo complex dat je het niet meer op gevoel kunt doen”, zegt Arend Smit, bestuurder van Stichting Keizer Karel (Amstelveen/Uithoorn). “Schoolleiders hebben de ruimte nodig om te groeien, stil te staan bij hun keuzes en bewust richting te geven. Dat werkt alleen als het hele team meedoet en iedereen verantwoordelijkheid neemt in zijn eigen rol. Daarbij is het belangrijk dat je je mensen goed kent, zodat je ze kunt inzetten op wat ze kunnen én waar ze energie van krijgen.”

Fieke Otto is rector van het Alkwin Kollege in Uithoorn, een van de twee scholen van Stichting Keizer Karel. “Als schoolleider beweeg je continu tussen strategie, onderwijsinhoud, bedrijfsvoering en teamontwikkeling”, vult zij aan. “Professionalisering helpt om overzicht te houden en weloverwogen keuzes te maken. Zonder structurele professionele ontwikkeling kunnen we simpelweg niet de kwaliteit leveren die we willen.”

LEIDERSCHAP

Professionaliseringsprogramma's zoals masteropleidingen helpen schoolleiders niet alleen kennis op te doen, maar ook hun eigen leiderschap te versterken. Dat merken afdelingsleiders en masterstudenten Janine Könemann en Annemarie Bronneman van het Alkwin in hun dagelijks

werk. Zij volgen samen de Master Educational Leadership bij NSO-CNA. Ze zijn nu anderhalf jaar bezig en verwachten over twee jaar klaar te zijn.

Janine haalde veel uit de mastermodule Persoonlijk Leiderschap: “Ik leer veel over mezelf en dat maakt het makkelijker om met collega's te praten. Ik kan nu beter uitleggen wat ik wil bereiken en waarom, zodat iedereen meedoet. Die duidelijkheid maakt het werk leuker voor mij én mijn collega's.” Annemarie merkt dat de opleiding haar helpt om bewuster en overzichtelijker te werken, zowel persoonlijk als op school: “Ik zie het werk nu beter als geheel. Ik kan makkelijker prioriteiten stellen en werk meer vanuit visie, en dat merkt het team.” Ook praktisch levert het resultaat op: “Bij de begroting kijk ik nu met een andere blik en kan ik betere vragen stellen.”

IMPACT

De impact van professionalisering is direct merkbaar op schoolniveau. Rector Fieke Otto ziet dat school- en afdelingsplannen scherper en consistent worden en dat leerlingen er meer van merken: “Schoolleiders maken keuzes vanuit visie en betrekken hun teams beter.” Bestuurder Arend Smit voegt toe: “Goed opgeleide schoolleiders creëren ruimte en eigenaarschap binnen teams. Dat versterkt niet alleen de school, maar ook de samenwerking

Het leiderschapsprogramma wordt opgeschaald naar de onderwijsregio

Van links naar rechts: Arend Smit, Fieke Otto, Janine Könemann en Annemarie Bronneman

en sfeer. Ik vind het belangrijk dat de schoolleiders van het Alkwin en het Keizer Karel College een grote rol vervullen bij het strategisch beleid van onze stichting. Dankzij hun inbreng liggen het koersplan van de stichting, het schoolplan en de afdelingsplannen mooi in elkaars verlengde. Dan maken we het beleid echt met elkaar.”

BEURS

Professionaliseringsprogramma's slagen alleen met steun van bestuur en overheid. Tijd, geld en ruimte zijn belangrijk, maar minstens zo belangrijk is een cultuur waarin leren normaal is. “Je moet als bestuur duidelijk maken: dit is belangrijk”, zegt Arend. “Dan pas ontstaat een cultuur waarin schoolleiders echt kunnen groeien.” Landelijk speelt de Schoolleidersbeurs-VO hierbij een grote rol. De beurs financiert opleidingen en vervanging, waardoor scholen professionalisering makkelijker kunnen organiseren. Fieke: “Voorheen was professionalisering een individuele keuze. Nu is er een infrastructuur die structureel ondersteunt.”

TRAINEESHIPS

Het Alkwin Kollege gebruikt traineeships om medewerkers leiderschapservaring te bieden en hen voor te bereiden op leidinggevende functies. Trainees nemen een jaar lang taken over van schoolleiders die studeren, vertelt Fieke.

‘Je moet als bestuur duidelijk maken: leren is belangrijk’

“Zij volgen op school de tweedaagse voor de schoolleiding – met teambuilding en de bespreking van de jaarplannen – en zitten bij alle schoolleidersvergaderingen. Zo maken ze echt mee wat schoolleiderschap inhoudt en groeien ze vaak door naar een leidinggevende rol. Op die manier investeren we dubbel: in de ontwikkeling van schoolleiders én in de toekomst.”

Ook Janine Könemann is via een traineeship gestart: “De stap van docent naar afdelingsleider vond ik best groot. Het was heel fijn om als trainee mee te kunnen draaien. Binnen dat jaar wist ik al: dit wil ik! Zonder het traineeship had ik nooit het zelfvertrouwen gehad om door te groeien. Het gaf me precies de ervaring die ik nodig had.”

KWEEKVIJVER

Na de zomervakantie van 2026 wordt het leiderschapsprogramma van Stichting Keizer Karel voor aankomende schoolleiders opgeschaald naar de onderwijsregio Kennemerland & Groot-Amsterdam. Het programma stimuleert kennisdeling en samenwerking tussen scholen in de regio en draagt bij aan het terugdringen van het tekort aan schoolleiders.

“Het is een pilot, en het Alkwin is een mooi voorbeeld van hoe je dit kunt organiseren,” legt Arend Smit uit.

“Het programma begint met een oriënterende fase en wie daarna door wil, kan direct als vervanger aan de slag op een school. Zo ontstaat een mooie kweekvijver én een vervangingspool voor mensen die een masteropleiding volgen. In de tweede fase starten we met tien tot vijftien schoolleiders die deelnemen aan een masteropleiding.” Het doel is helder: een doorlopende stroom goed opgeleide schoolleiders, betere vervanging bij studieverlof of uitval, versterkte kennisdeling tussen scholen, het terugdringen van het tekort aan schoolleiders en een structurele aanpak van professionalisering.

WAAROM INVESTEREN IN PROFESSIONALISERING?

Sterke schoolleiders maken het verschil. Een goede opleiding geeft ze het vertrouwen én de vaardigheden om doelgericht leiding te geven, het strategisch beleid te verbeteren en met meer plezier hun werk te doen. In de afgelopen twee jaar begonnen 211 schoolleiders aan een masteropleiding. De resultaten:

- 96% vindt dat de opleiding écht helpt in het werk.
- 95% voelt zich strategisch sterker.
- 96% ervaart meer werkplezier.
- 92% past nieuwe kennis direct toe in de school.

→ Meer weten? Ga naar schoolleidersbeurs-vo.nl of neem contact op via info@schoolleidersbeurs-vo.nl of 070-3 76 59 86.